

[Finansministeren.]

ordinære Pengeinddragelse vil strække sig over en Række Aar, baade fordi Sikkerheden for Statens Fordringer derved kan blive forringet, og fordi det af pengepolitiske Grunde er ønskeligt, at saa stor en Del af denne Sanering sker nu, hvor der er rigelig Købekraft og høj Beskæftigelse.

Ministeriet overvejer derfor visse Foranstaltninger til at fremskynde Indbetalinger f. Eks. af Skattebøder og efterbetalte Skatter.

Til Slut skal jeg prøve at sammenfatte det Billede af Statens Finanser, jeg her har søgt at give, og tillige at forlænge Linien ved nogle faa Bemærkninger om Mulighederne lidt fremover.

Den Finanspolitik, der finder Udtryk i det forbedrede Driftsresultat i Aar og navnlig i det fremlagte Finanslovsforslag, repræsenterer en Stramning, for saa vidt som man er gaaet over fra en Tilstand med store Merudgifter for Statskassen til en Tilstand, hvor der skulde komme en ikke helt ringe Merindtægt. En saadan Finanspolitik er utvivlsomt rigtig og paa krævet i den nuværende økonomiske Situation. Den meget store Købekraft, som man mærker for Øjeblikket, og som giver sig Udslag i Merindførsel og Mangel paa Arbejdskraft, vilde gøre det uforsvarligt at fortsætte med en yderligere Skabelse af Købekraft og Merudgifter fra Statens Side. Det maa tværtimod være rigtigt i Øjeblikket at benytte de betydelige Indtægter til Konsolidering, ligesom den forstandige private Borger jo gør det, naar Indtægterne flyder rigeligt. Ved gennem en saadan Finanspolitik at begrænse Strømmen af løbende Købekraft, samtidig med at man gennem de nævnte Eengangsforanstaltninger fjerner noget af den fra Krigsaarene opsamlede — man kunde næsten sige opstømmede — Købekraft, bidrager Staten til at tilvejebringe Balance i Samfundets Budget: Balance mellem Vareefterspørgselen og den Varestrøm, som den løbende Produktion kan skaffe os. Jeg er glad for at kunne sige, at der samtidig i det private Erhvervsliv gennem forenet Indsats af Arbejdere og Arbejdsgivere er gjort et stort Arbejde i samme Retning, idet Produktionen baade i Industrien og Land-

bruget er væsentlig større i Dag end for et Aar siden.

Ved saaledes at tilvejebringe større Ligevægt mellem Købekraft og Produktionen bidrager Staten sammen med den arbejdende og producerende Befolkning til den Genopbygning af Landet ved egne Kræfter, som nu efterhaanden maa blive Hovedlinien i vor økonomiske Politik, saaledes som det ogsaa fandt Udtryk i Statsministerens Tale ved Rigsdagens Aabning i Gaar.

Hvorvidt man paa længere Sigt skal blive ved i samme Grad at føre en Konsolideringspolitik fra Statens Side, kan i Dag ikke overskues med Sikkerhed, men saa meget er sikkert, at hvis vi i de kommende Aar skal genopbygge Landet, vil det være naturligt, at baade Staten og det private Erhvervsliv stræber efter Konsolidering. Ved at afdrage paa sin Gæld frigør Staten jo Kapital, der kan bruges til Landets Genopbygning.

Man maa imidlertid ogsaa have Konjunkturforholdene for Øje. Under den nuværende Tendens til Overbeskæftigelse kan Staten uden Fare have Overskud paa sit Budget — endda et betydeligt Overskud. Skulde der imidlertid inden Udgangen af Finansaaret 1947—48 komme et Omslag i Konjunkturerne, kan Stillingen blive noget anderledes. Der har jo været en vis Ængstelse for et Konjunkturomslag, navnlig i De forenede Stater, men det vil naturligvis kunne forplante sig til andre Lande, og skulde der komme en saadan Tilstand, hvor Beskæftigelse og Købeevne gaar tilbage, vil en Overskudspolitik fra Statens Side naturligvis ikke i fuldt samme Omfang være berettiget. Det kan endnu ikke overses, om der er Udsigt til noget Konjunkturomslag i en saa nær Fremtid, at vi behøver at reagere i Finansaaret 1947—48. Skulde vi imidlertid ønske at gøre det, vil det kunne gøres med meget kort Varsel — Staten kan i og for sig uden Varsel nedsætte visse Forbrugsafgifter, hvis det findes rimeligt, og den kan med meget kort Varsel forøge Købeevnen ved at sætte offentlige Arbejder i Gang. Det store Beredskab, man har, vil gøre dette let. Det maa imidlertid afhænge af den kommende Udvikling, om det vil være rigtigt at fortsætte Konsolideringen i det Omfang, der er for-